

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	57219 Журналістика та медіакомунікації
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	061 Журналістика

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	57219
Назва ОП	Журналістика та медіакомунікації
Галузь знань	06 Журналістика
Спеціальність	061 Журналістика
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Листвак Галина Богданівна, Тибор Ольга Іванівна, Костюк Віктор Володимирович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	23.05.2023 р. – 25.05.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://office.naqa.gov.ua/v1/form-se/8516/view>

Програма візиту експертної групи <http://journ.knu.ua/page/2/>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Загалом ціль ОП «Журналістика та медіакомунікації» відповідає місії, «Стратегічному плану розвитку Київського національного університету імені Тараса Шевченка на період 2018-2025 рр.». Стандарт вищої освіти зі спеціальності «Журналістика» для другого (магістерського) рівня вищої освіти вводиться в дію з 2023/2024 н.р., однак в ОП «Журналістика та медіакомунікації» 2022 року враховано дескриптори національної рамки кваліфікацій. Академічна спільнота, стейкхолдери були залучені до проектування ОП. ОП враховує тенденції розвитку спеціальності, галузевий контекст розвитку ринку праці. Реалізація та удосконалення ОП «Журналістика та медіакомунікації» в ННІЖ КНУ імені Тараса Шевченка здійснюється на основі досвіду українських та закордонних програм. Інститут журналістики був ініціатором і учасником міжнародного проекту з реформування журналістської освіти в Україні «DESTIN» за програмою Erasmus+KA2. Обсяг ОП відповідає вимогам Закону України "Про вищу освіту". ОП передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. Під час навчання студенти набувають соціальні навички (soft skills), що відповідають заявленим цілям (критичне мислення, ініціативність, вміння розподіляти час, генерувати ідеї, вміння бачити комунікаційні проблеми в різних галузях, психологічна стійкість і підтримка в період війни, вміння аргументувати). В освітньому процесі застосовуються різноманітні інтерактивні форми. Форми й методи навчання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Роботодавці активно залучаються до освітнього процесу шляхом проведення майстер-класів, гостьових занять. Проте практика академічної мобільності здобувачів вищої освіти на ОП відсутня. Академічна та професійна кваліфікація НПП в цілому відповідає цілям та програмним результатам навчання. ЗВО має розгалужену інфраструктуру, доступ до якої є безоплатним і безперешкодним для НПП і здобувачів, створено умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами. ЗВО має потужну матеріально-технічну базу, що надає можливість оперативного організувати навчання дистанційно в умовах повномасштабної війни. Формування професійних умінь і навичок у студентів ОП «Журналістика та медіакомунікації» забезпечують міжкафедральна медіалабораторія, лабораторія крос-медійної та конвергентної журналістики.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ЕГ встановила такі сильні сторони ОП та позитивні практики: 1.Актуалізація Стратегічного плану розвитку ЗВО на період 2018–2025 років (оновленого в грудні 2022 р.), зокрема зазначені у розділі Х. «Університет під час російсько-української війни та у післявоєнний період» цілі зі створення безпечних умов для науково-педагогічних працівників і здобувачів, а також заходи з інформування щодо цивільного захисту, норм інформаційної безпеки, вшанування героїзму студентів, працівників і випускників ЗВО. 2.Потужність кадрового забезпечення ОП, що відзначається еклектикою науково-педагогічного та практичного досвіду у переважній більшості НПП. 3.У ННІЖ наявна широка мережа контактів з іноземними навчальними закладами, дослідницькими інституціями та розмаїття можливостей для викладацької співпраці, зокрема підвищення кваліфікації. 4. Реалізація ОП «Журналістика та медіакомунікації» здійснюється в контексті проекту Erasmus+ KA2 DESTIN «Журналістська освіта задля демократії в Україні: розробка стандартів, доброчесність і професіоналізм» впродовж 2018 – 2022 рр та інших міжнародних програм. Основними досягненнями проекту DESTIN є аналіз, оцінка, перегляд та реалізація ОП «Журналістика та медіакомунікації», а також підвищення професійної кваліфікації шістьох НПП. 5.Зміст ОП має чітку структуру, відповідає предметній області спеціальності об1 Журналістика. ОП «Журналістика та медіакомунікації» передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії, набуття здобувачами вищої освіти таких соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям, зокрема психологічна стійкість та підтримка в період війни, а також надає можливість вибору професійної кваліфікації («Журналіст» або «Фахівець з управління проектами та програмами») залежно від результатів навчання та опанування відповідного блоку вибіркових дисциплін. Освітня програма та навчальний план передбачають професійне стажування здобувачів освіти в медіаструктурах, що надає можливість випускникам (зокрема тим, хто вступив без наявності відповідної бакалаврської світи) відразу включитися в роботу в редакції без додаткових етапів адаптації. 6. В ННІЖ створено потужну матеріально-технічну базу для формування практичних умінь здобувачів. До навчального процесу на ОП активно залучаються роботодавці для проведення творчих зустрічей, майстер-класів.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ЕГ зауважила такі слабкі сторони: 1.Недостатнє залучення здобувачів та членів студентського парламенту до обговорення та перегляду ОП, а також відсутність конкретизації за освітніми програмами під час опитування роботодавців. ЕГ рекомендує до початку 2023/2024 академічного року: - залучати здобувачів та членів студентського парламенту до процедури обговорення та перегляду відповідної освітньої програми, ввівши представників до складу робочої групи; - конкретизувати за ОП опитування роботодавців на предмет оцінювання якості підготовки фахівців. 2. Робочі програми навчальних дисциплін («Вступ до магістерських студій», «Професійна та корпоративна етика», «Теорія та історія соціальних комунікацій», «Пропаганда та агітація», «Тематика, проблематика та ідеологія сучасних медіа»). потребують доопрацювання та оновлення. ЕГ радить до початку 2023 / 24 н. р. проаналізувати РНП і оновити зміст тем, що вивчаються (особливу увагу звернути на їх актуальність після повномасштабного вторгнення), а також список використаних джерел, включно з новими та іншомовними. 3. Не всі НПП, а саме Мелешенко О.К. та Сидоренко Л.І., мають підвищення кваліфікації чи стажування за останні роки, що відповідають ОК, які вони викладають. ЕГ рекомендує встановити практику проходження підвищення кваліфікації чи стажування НПП у медіаструктурах відповідно до тематики ОК. 4. Відсутність оприлюднення пропозицій та зауважень від стейкхолдерів щодо змін до проекту ОП, а також результатів

їх обговорення. ЕГ радить оприлюднювати перелік пропозицій, що надходять під час громадського обговорення проекту ОП, та результати їх обговорення.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОПП має чітко визначену мету, а саме: «Сформувати здатність виконувати складні спеціалізовані завдання й вирішувати складні проблеми в галузі журналістики та медіакомунікацій, забезпечити готовність випускника програми до проектування та здійснення інноваційної фахової діяльності, оптимізації медіаконтенту в межах окремого медіа чи локалізованого інформаційного простору, до наукового обґрунтування медіадіяльності в умовах динамічного розвитку інформаційного суспільства» (<https://cutt.us/zjwAh>). Реалізація цієї мети спрямована на формування таких компетентностей здобувачів вищої освіти, які нададуть їм можливість у ході професійної діяльності формувати якісний інформаційний простір. У відомостях про самооцінювання зв'язок мети ОПП описано з посиланням на основні напрямки розвитку, які зафіксовані в новій редакції «Стратегічного плану розвитку Університету на період 2018-2025 рр.» (<https://knu.ua/ua/official>). Відданість місії та стратегічним цілям розвитку університету під час зустрічей з ЕГ демонстрували представники адміністрації КНУ імені Тараса Шевченка та ННІЖ і розробники ОПП. На основі викладеного можемо зробити висновок про відповідність цілей ОПП місії та стратегії університету, комунікування цих цілей в академічному та зовнішньому середовищі функціонування ЗВО, їхню актуальність.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

В ході ознайомлення з відомостями СО та іншими документами, а також онлайн зустрічей ЕГ було з'ясовано, що цілі ОП та програмні результати сформульовані відповідно до траєкторії запитів стейкхолдерів. Інтереси здобувачів вищої освіти вивчали шляхом опитувань (<http://surl.li/hnaqh>; <http://surl.li/hnapw>), бесід; роботодавців та представників академічної спільноти залучали для експертного оцінювання ОП (<http://surl.li/hnrz>). Активно до цієї процедури залучаються викладачі та роботодавці. Про це під час зустрічей 2 і 3 говорили доц. Волобуєва А.М. (під час проведення традиційного для ІЖ фестивалю «Журналістська весна» обговорювали питання переліку обов'язкових та вибіркових дисциплін, положення про іноваційний проект), голова правління ГО «Громадське радіо» Куликов А. (тривалість навчання за цією ОПП; залучення практиків до освітнього процесу; проведення стажування НПП в медіаструктурах), пресекретар Групи компанії «Фокстрот» Демущька А. (запропонувала ввести для вивчення вибірковій дисципліні «Корпоративні медіа» та «Екологічна комунікація»), зав. відділу оглядачів газети «Голос України» Пасова Тетяна (ОП забезпечує повноцінну підготовку медіафахівців, навіть якщо вони не мали базової бакалаврської освіти). У свою чергу в ході зустрічі 2 В. В. Різун та В. М. Корнеєв розповіли, як міжнародна і грантова діяльність, зокрема участь ННІЖ в реалізації міжнародного проекту з оновлення журналістської освіти DESTIN (2018-2022 роки), а також співпраця з BBC, Університетом імені Адама Міцкевича (м. Познань, Республіка Польща), університетом Бат Спа (Велика Британія) надали можливість імплементувати стандарти фахової діяльності в освітній процес. Процедура розроблення, внесення змін до освітніх програм регулюється розділом 2 «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка», введеного в дію наказом ректора №384 – 32 від 12 червня 2020 р (<http://surl.li/cyuln>). Поряд із цим ЕГ відзначає, що комплексне опитування роботодавців, проведене Навчальною лабораторією соціологічних та освітніх досліджень в грудні 2022 р., є змістовним, однак не надає окремо результатів щодо роботи за ОПП «Журналістика та медіакомунікації». Також варто зазначити, що всі студенти / студентки, які були присутні на онлайн зустрічі 3, не змогли підтвердити свою участь у процедурі обговорення ОПП «Журналістика та медіакомунікації». Причиною цього є те, що вони навчаються на 1 курсі, а опитування проводилось наприкінці минулого навчального року.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі освітньої програми та її програмні результати відповідають тенденціям розвитку спеціальності, галузевому контексту. Зокрема, ОПП передбачено формування вмінь зі створення медіапроектів, які б відображали інформаційні потреби суспільства, а також аналізу й оцінки власної діяльності та діяльності колективу в цілому. Реалізацію цілей зафіксовано в 19 програмних результатах навчання. Зміни, внесені до ОПП на основі вивчення досвіду вітчизняних та іноземних освітніх програм у рамках проекту DESTIN, а також у ході стажувань науково-педагогічних працівників, участі в конференціях. Під час роботи ЕГ переконалась у правдивості інформації у відомостях про самооцінювання щодо врахування галузевого та регіонального контексту. Зокрема, створена потужна матеріально-технічна база, яка є запорукою формування професійних умінь і навичок здобувачів. ННІЖ активно співпрацює з провідними медійними структурами столиці, використовуючи їх як бази практик, а також залучаючи роботодавців для проведення майстер-класів, тренінгів, творчих зустрічей. ЕГ також погоджується із зафіксованою в звіті самооцінювання позицією про те, що тенденція регіонального контексту знайшли відображення в можливості професіоналізації в столичному медійному середовищі, де кількість медійних структур відчутно більша, і студент може обрати напрям комунікаційної діяльності із широкою палітри медійних можливостей. Усе це знайшло своє відображення в програмі в системі вибіркового блоку.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти зі спеціальності «Журналістика» для другого (магістерського) рівня вищої освіти вводиться в дію з 2023/2024 н.р., але експертною групою було встановлено, що при підготовці ОПП враховувалися методичні рекомендації МОН щодо розроблення стандартів вищої освіти, а також відповідний Проект Стандарту зі спеціальності об1. Цьому відповідає інтегральна програмна компетентність ОП, яка сформульована як здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. ЕГ також підтверджує врахування під час розробки ОПП дескрипторів національної рамки кваліфікацій в 3 площинах, що зафіксовано у звіті самооцінювання.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Потужним поштовхом для роботи щодо вдосконалення ОП є участь Інституту журналістики в європейському проекті DESTIN. Цей проект передбачав, зокрема, реформування програм підготовки бакалаврів та магістрів зі спеціальності журналістика в українських ЗВО з метою приведення їх у відповідність до стандартів ЄС. ЕГ вважає, що в рамках ОП «Журналістика та медіакомунікації» ці зміни відображено в РНП, а саме в Таблиці 5 (Результати навчання), де зафіксовано способи досягнення програмних результатів навчання під час аудиторних занять та самостійної роботи. Вважаємо, що деталізація форм викладання і методів оцінювання забезпечує ефективну діяльність науково-педагогічних працівників та здобувачів під час освітнього процесу. Відповідно до затвердженої нової редакції ОП «Журналістика та медіакомунікації» 2023 р., (з метою більш поглибленого всебічного вивчення вибіркового тематичного блоку) кількість дисциплін зменшено з 5-ти до 4-х. Ця тенденція - скорочення кількості дисциплін, форм контролю і збільшення часу на формування компетентностей і результатів навчання - сформована на основі залучення досвіду і рекомендацій, які отримані під час візитів у рамках проекту DESTIN до університету А. Міцкевича в Познані, інституту Фойо в Швеції та Університету Бат Спа.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Відсутність конкретизації за освітніми програмами під час комплексного опитування роботодавців. ЕГ рекомендує: - Навчальній лабораторії соціологічних та освітніх досліджень КНУ імені Тараса Шевченка до початку 2023 / 24 н. р. перебудувати комплексне опитування роботодавців таким чином, щоб його результати конкретизували якість підготовки здобувачів за конкретною ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ встановила повну відповідність ОПП «Журналістика та медіакомунікації» Критерію 1 за підкритеріями 1.1, 1.3 та 1.4., адже освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти; цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту; у зв'язку з відсутністю затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня. ЕГ встановила часткову відповідність підкритерію 1.2, оскільки відсутня конкретизація за освітніми програмами під час комплексного опитування роботодавців. Зважаючи на недоліки, описані в підкритерії 1.2, які можна усунути найближчим часом, ЕГ підсумовує, що критерій 1 відповідає рівню В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП «Журналістика та медіакомунікації» (2022 р.) становить 90 кредитів ЄКТС, з яких 23 кредити (25,5 %) відводяться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти, що відповідає вимогам Закону «Про вищу освіту».

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП має чітку структуру. Включені до ОП освітні компоненти становлять логічну взаємопов'язану систему. Обов'язкові освітні компоненти ОП дозволяють досягти ПРН, які корелюються із загальними, спеціальними та фаховими компетентностями. Це відбито в наявних матриці відповідності програмних компетентностей навчальним компонентам та матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої складової. Кожний програмний результат навчання належним чином охоплений змістом ОП. Робочі навчальні програми навчальних дисциплін мають конкретизацію напрямів самостійної роботи, подають списки рекомендованої літератури тощо. Дисципліни вільного вибору здобувачів націлені на формування глибинних знань із запропонованої в межах ОП «Журналістика та медіакомунікації» професійної кваліфікації (журналіст, фахівець з управління проектами та програмами). ЕГ вважає, що ОК відповідають заявленим програмним компетентностям та результатам навчання, однак потребують доопрацювання робочі програми навчальних дисциплін. Зокрема в РПНД («Вступ до магістерських студій», «Професійна та корпоративна етика», «Теорія та історія соціальних комунікацій», «Пропаганда та агітація»), попри наявні впровадження результатів закордонних стажувань НПП на рівні тематичних блоків відсутні іншомовні джерела. В деяких із них («Пропаганда та агітація», «Професійна та корпоративна етика») найновішою є література, відповідно 2017 та 2019 років випуску. Варто також вказати на необхідність оновлення програм сучасною українською проблематикою, бо нелогічним на серпень 2022 р (саме тоді затверджена програма ОК «Пропаганда та агітація») одним із завдань курсу є аналіз практики використання інформаційних технологій та інформаційного контенту в умовах соціальних конфліктів та гібридної війни». Про використання інформаційних технологій та інформаційного контенту в умовах повномасштабної війни жодного слова. Специфіку висвітлення повномасштабного військового вторгнення північного сусіда в Україну зовсім не зафіксовано в переліку питань для вивчення ОК «Тематика, проблематика та ідеологія сучасних медіа», метою якого є «...сформувати у студентів системну уяву про складні (актуальні) проблеми медіа при відображенні основних журналістських тематик/проблематик».

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності Об1 Журналістика. ОП містить дисципліни з тематики, проблематики та ідеології сучасних медій, теорії та історії соціальних комунікацій, професійної та корпоративної етики тощо. Обов'язкові компоненти ОП забезпечують формування професійних умінь і навичок зі спеціальності. У свою чергу ОК «Інноваційні технології» та «Управління проектами» спрямовані на підготовку здобувачів до аналітичної та управлінської роботи. Випускникам ОП «Журналістика та медіакомунікації» за підсумками навчання може бути присвоєна професійна кваліфікація «Журналіст» або «Фахівець з управління проектами та програмами». Формування відповідних компетентностей та результатів навчання передбачено обов'язковими компонентами програми та вибірковыми блоками. Вибіркові блоки дисциплін надають можливість охопити окремі напрямки медійної діяльності: «Візуальна комунікація», «Практикум зі спортивної журналістики», «Соціальна журналістика», «Релігійні питання в українських ЗМК», «Медіакомунікації» тощо. Такий підхід був схвально оцінений здобувачами під час зустрічі з (Ганіченко К., Кравець А., Пригор І).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Зміст ОПП, навчального плану, зустрічі зі здобувачами засвідчують, що структура програми передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії. Здобувачам надається право вибору дисциплін обсягом 23 кредитів ЄКТС, що становить 25,5% від загального обсягу і відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту». Формування індивідуальної освітньої траєкторії відбувається відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в КНУ», «Положення про забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ» (<http://journal.knu.ua/nmk/>), «Положення про порядок реалізації студентами КНУ права на вільний вибір навчальних дисциплін» (<http://surl.li/bitnc>). Вибіркові дисципліни ОПП передбачають поглиблення програмних компетентностей (інтегральних, загальних, спеціальних і фахових). Індивідуальна освітня траєкторія у ЗВО також забезпечується можливістю вибору дисциплін з інших ОПП того ж освітнього рівня. Здобувачі підтвердили, що ознайомлені з процедурою вибору дисциплін. Із робочими програмами вибіркових дисциплін можна познайомитись за посиланням: <http://journal.knu.ua/vdm/> Індивідуальна освітня траєкторія, окрім вибору дисциплін, передбачає вибір здобувачами місця практики, теми кваліфікаційного проекту та керівника проекту. У ході зустрічей 2 і 3 НПП та здобувачі підтвердили процедуру вибору дисциплін.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Організація та порядок проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти регулюється Положенням про проведення практики студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка, затвердженого розпорядженням ректора № 16 від 23 березня 2007 р. (<http://surl.li/hnrpd>), яке, на думку ЕГ, потребує доопрацювання. Зокрема, в п.2.3, присвяченому виробничій практиці, чомусь говориться про навчальну практику в магістрів. Освітньою програмою та навчальним планом ОП «Журналістика та медіакомунікації» передбачено 16 кредитів ЄКТС на дві практики: стажування за професійною кваліфікацією (8 кредитів) і переддипломна практика (8 кредитів). Професійне стажування здобувачів освіти в медіаструктурах надає можливість випускникам (зокрема тим, хто вступив без наявності відповідної бакалаврської освіти) відразу включатися в роботу редакцій без додаткових етапів адаптації. У робочих програмах обох ОК (<http://surl.li/hnrpu>; <http://surl.li/hnrqo>) описано їх мету, завдання, перелік компетентностей, критерії оцінювання тощо. Здобувачі ОП «Журналістика та медіакомунікації» проходять практику у відповідних медіаструктурах (<http://surl.li/ewrej>). Під час зустрічей здобувачі, представники роботодавців підтвердили реальний процес проходження практики. Керівник відділу практики ННІЖ Михайленко В.М. підтвердив наявність відповідних договорів (зустріч 6). Здобувачі відзначали, що вони також можуть обрати самі базу практики. Це оформляється окремою угодою між ЗВО та відповідною медіаструктурою. ЕГ ознайомилась також зі звітами здобувачів ОП «Журналістика та медіакомунікації» про проходження стажування та переддипломної практики, надані за запитом. Отже, ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз змісту ОП засвідчує її спрямованість на набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), які відповідають заявленим цілям. У ході зустрічі студенти відмітили, що в процесі освітньої діяльності вони формують критичне мислення (Ганіченко Катерина), ініціативність, уміння розподіляти час, генерувати ідеї (Шабрацька Марія). Соціальні навички здобувачів освіти формуються також через участь у волонтерській діяльності. У свою чергу НПП (Різун В. В., Корнеєв В. М., Подоляна Г.П.) сказали, що на заняттях із дисциплін («Теорія та історія соціальних комунікацій», «Тематика, проблематика та ідеологія сучасних медіа», «Професійна та корпоративна етика») формують такі соціальні навички: вміння бачити комунікаційні проблеми в різних галузях, психологічна стійкість і підтримка в період війни, вміння аргументувати тощо).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю 061 «Журналістика» для другого (магістерського) рівня вищої освіти відсутній

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в КНУ (<http://surl.li/dkooe>), навантаження студента – це «...час, що необхідний для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання, який включає всі види

навчальної роботи...». Відповідно до п. 4.4. Положення, обсяг часу, відведений для самостійної роботи у магістрів, становить від 67 до 75 % загального обсягу навчальної дисципліни. Аналіз робочих програм ОК засвідчив, що частка аудиторного навантаження не перевищує третини від загальної кількості годин у кредитах ЄКТС. Це зафіксовано і в розкладі занять на семестр (<http://surl.li/dfdzh>). Н а зустрічі з здобувачі також підтвердили, що співвідношення аудиторної і самостійної роботи є збалансованим, а обсяг завдань для самостійного виконання є доцільним і дозволяє досягнути програмних результатів навчання. Отже, обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Організація освітнього процесу за дуальною формою освіти за ОП «Журналістика та медіакомунікації» в ННІЖ КНУ імені Тараса Шевченка за другим (магістерським) рівнем не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст ОП має чітку структуру, відповідає предметній області спеціальності 061 Журналістика. ОП «Журналістика та медіакомунікації» передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії, набуття здобувачами вищої освіти таких соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям, зокрема психологічна стійкість та підтримка в період війни, а також надає можливість вибору професійної кваліфікації («Журналіст» або «Фахівець з управління проектами та програмами») залежно від результатів навчання та опанування відповідного блоку вибіркових дисциплін. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, зокрема стажування за професійною кваліфікацією. Професійне стажування здобувачів освіти в медіаструктурах надає можливість випускникам (зокрема тим, хто вступив без наявності відповідної бакалаврської освіти) відразу включитися в роботу редакцій без додаткових етапів адаптації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Робочі програми навчальних дисциплін потребують доопрацювання та оновлення, адже в них (зокрема «Вступ до магістерських студій», «Професійна та корпоративна етика», «Теорія та історія соціальних комунікацій», «Пропаганда та агітація») відсутні іншомовні джерела. В деяких із них («Пропаганда та агітація», «Професійна та корпоративна етика») найновішою є література, відповідно 2017 та 2019 років випуску. ЕГ вважає, що потребує також оновлення зміст програм, бо нелогічним на серпень 2022 р (саме тоді затверджена РПН «Пропаганда та агітація») завданням курсу є аналіз практики використання інформаційних технологій та інформаційного контенту лише в умовах соціальних конфліктів та гібридної війни. Про використання інформаційних технологій та інформаційного контенту в умовах повномасштабної війни немає жодного слова. Повномасштабне військове вторгнення північного сусіда в Україну зовсім не зафіксовано в переліку питань для вивчення ОК «Тематика, проблематика та ідеологія сучасних медіа», метою якого є «...сформувати у студентів системну уяву про складні (актуальні) проблеми медіа при відображенні основних журналістських тематик/проблематик». ЕГ радить до початку 2023 / 24 н. р. переглянути і оновити зміст тем, що вивчаються, у РПНД «Пропаганда та агітація», Тематика, проблематика та ідеологія сучасних медіа», а також список використаних джерел, включно з іншомовними («Вступ до магістерських студій», «Професійна та корпоративна етика», «Теорія та історія соціальних комунікацій», «Пропаганда та агітація»).

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ЕГ встановила повну відповідність ОПП «Журналістика та медіакомунікації» Критерію 2 за підкритеріями 2.1, 2.3 – 2.9, адже обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти; зміст ОП відповідає предметній області спеціальності журналістика; структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі,

передбаченому законодавством; освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності; освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям; обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання ЕГ встановила часткову відповідність підкритерію 2.2: зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання, однак робочі програми окремих дисциплін потребують оновлення змісту тем та списку використаних джерел. Зважаючи на недоліки, описані в підкритерії 2.2, які можна усунути найближчим часом, ЕГ підсумовує, що критерій 2 відповідає рівню В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Прийом на навчання за ОПП здійснюється відповідно до розроблених та викладених на сайті ЗВО Правил прийому до КНУ імені Тараса Шевченка (<https://vstup.knu.ua> – Правила прийому на 2023 рік). Правила прийому є прозорими, не мають дискримінаційного характеру, у них зафіксовано чіткі вимоги щодо: порядку прийому заяв та документів для участі у конкурсному відборі при вступі до ЗВО; строків прийому заяв та документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання. Під час ознайомлення з документами ЕГ переконалася, що Правила прийому на навчання у ЗВО в 2022 році викладені чітко і зрозуміло, не містять дискримінаційних положень для вступників на ОП, яка акредитується. На зустрічі 6 із адміністративним персоналом заступник голови відбіркової комісії НІЖ Цимбаленко Є.С. підтвердив щорічний перегляд Правил прийому відповідно до рекомендацій МОН.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Прийом на перший курс цієї ОПП відбувається на базі ОС «Бакалавр» або ОС «Магістр» (ОКР «Спеціаліст»). У зв'язку із повномасштабним вторгненням, МОН опубліковано Порядок прийому на навчання із врахуванням потреб провести внутрішні вступні випробування. Для вступу у 2023 році введено ЄВІ (Єдиний вступний іспит) та ЄФВВ (Єдине фахове вступне випробування). Для вступників з інших спеціальностей додаткові фахові вступні випробування не проводяться, що сприяє високій популярності ОПП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ підтверджує, що Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, регулюються такими документами: - «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка», введене в дію наказом ректора №170-32 від 11 квітня 2022 р. (<https://cutt.ly/НСУ37ea>). - «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність Київського національного університету імені Тараса Шевченка» від 29 червня 2016 року (<http://surl.li/gzcmqj>). - «Порядок поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів) у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка», затверджене рішенням Вченої ради КНУ імені Тараса Шевченка 14 січня 2019 року (<http://vstup.univ.kiev.ua/userfiles/files/instruction.pdf>). - «Наказ ректора №603-22 "Про затвердження Порядку проведення в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка атестації для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року» від 12 липня 2016 року (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_atestaciya_PK_2016.jpg). На зустрічі 6 із адміністративним персоналом представник відділу міжнародних зв'язків Н. Серьогіна підтвердила наявність договорів про міжнародну співпрацю. В свою чергу під час зустрічі з ЕГ зі здобувачами ОП підтверджено їхнє інформування про можливості міжнародної академічної мобільності, проте жоден студент ОП не скористався такою можливістю через брак часу.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У КНУ імені Тараса Шевченка розроблено «Положення про валідацію та визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти Київського

національного університету імені Тараса Шевченка” (<http://surl.li/evxrd>). Це положення розроблене відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України за №130 від 16 березня 2022 року «Про затвердження порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти». У ЗВО існує алгоритм визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Із початком карантину та онлайн навчання ЗВО намагається активно мотивувати здобувачів до визнання результатів як повністю так і частково. Це підтвердили НПП на зустрічі 2 із академічним персоналом. Під час зустрічі 3 зі здобувачами ЕГ переконалася у достатній поінформованості та мотивації здобувачів до участі у відповідних процедурах.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

До сильних сторін цієї ОПП за Критерієм 3 можна віднести такі: чіткість і зрозумілість правил прийому; правила не містять дискримінаційних положень; правила прийому враховують особливості самої програми, зокрема, через зміст програм фахових вступних випробувань у попередні роки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Експертною групою було з'ясовано, що здобувачі вищої освіти не мають часу на участь у програмах академічної мобільності. Рекомендуємо започаткувати короткострокові програми академічної мобільності, що активізує залучення здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ЕГ встановила повну відповідність ОПП «Журналістика та медіакомунікації» Критерію 3 за підкритеріями 3.1, 3.2, та 3.4, адже правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти; правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми; визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. ЕГ встановила часткову відповідність підкритерію 3.3: адже у ЗВО визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, вони є доступними для всіх учасників освітнього процесу, однак жоден студент / ка ОП не скористався такою можливістю через брак часу. ЕГ рекомендує започаткувати короткострокові програми академічної мобільності та залучати здобувачів ОП до участі в них. Враховуючи сильні сторони та позитивні практики, незважаючи на певні слабкі сторони, ЕГ вважає за доцільне оцінити відповідність критерію 3 рівню В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Науково-педагогічні працівники самостійно обирають форми та методи навчання, доречні та ефективні для кожної ОК, згідно з принципом академічної свободи, прописаним в Етичному кодексі університету <http://surl.li/rsha>, та на підставі Положення про організацію освітнього процесу <http://surl.li/dkooe>. Як видно з таблиці 3 до звіту СО, а також інформації в силабусах та робочих програмах, найпопулярнішими методами навчання на ОП є лекція, гостьова лекція, лекція-дискусія, інтерактивна лекція, семінарське заняття, самостійна робота, майстер-клас, бесіда, консультація. В окремих дисциплінах, що потребують виконання проєктних практичних завдань, застосовуються проєктний метод, метод аналізу ситуацій. Реагуючи на повномасштабне вторгнення та пов'язані з цим технічні труднощі, що ускладнили навчальний процес, НПП практикують об'єднані комплексні завдання для самостійної роботи. Принципи академічної свободи прописані також у Декларації прав студентів <http://surl.li/fdcem>, а обрані форми та методи навчання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. Здобувачі мають доступ до потрібної інформації на окремій веб-сторінці, присвяченій ОПП <http://surl.li/fdcff>, а завдяки опублікованим

робочим програмам та силабусам обов'язкових <http://surl.li/ewpbk> та вибіркових <http://surl.li/hnapf> ОК мають можливість самостійно формувати власну освітню траєкторію. ЗВО забезпечує велике розмаїття вибіркового блоку дисциплін та окремих дисциплін, баз проходження практики, тем для дослідження та робіт у межах практичних занять, тем кваліфікаційного дослідження, завдяки чому здобувачі мають можливість обрати їх відповідно до своїх зацікавлень та професійних запитів. Процедура вибору ОК регламентується положенням про вільний вибір навчальних дисциплін <http://surl.li/bitnc> та реалізовується через навчальну базу даних «Тритон.Студент» <http://surl.li/gctvx> і додаткові опитувальники.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформацію про цілі, наповнення ОПП, програмні результати навчання, зміст окремих ОК та критерії оцінювання за кожного з них здобувачі отримують від гаранта програми, викладачів ОК на початку занять, у гугл-класах відповідних дисциплін, а також при потребі можуть ознайомитися з нею у силабусах або робочих навчальних програмах на сайті Інституту журналістики <http://surl.li/ewpbk>. Також актуальні документи та посилання доступні на сторінці ОП <http://surl.li/fdcff>. Інформація про детальнішу процедуру оцінювання окремих видів робіт надається при безпосередньому призначенні завдань у навчальних середовищах онлайн. Для комунікування зі здобувачами ОП активно використовується простір гугл-класів, а також групи в Telegram (окремо для кожного курсу, для погодження питань підсумкової кваліфікації та організаційних питань тощо.), що було засвідчено ЕГ. Постійна доступність здобувачів до інформації у такому вигляді сприяє неформалізованому підходу до роботи, раціональному розподілу часу та ресурсів НПП, знижує вірогідність конфліктів. Під час зустрічі здобувачі за ОП підтвердили свої знання про наявні джерела інформації, доступні способи комунікації та їхню ефективність.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень задекларовано в Статуті ЗВО як один із основних принципів освітньої діяльності <http://surl.li/ennug> і реалізовується в рамках ОПП «Журналістика та медіакомунікації», враховуючи її особливості. В межах ОК «Вступ до магістерської студії» та «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» здобувачів ознайомлюють із основними принципами провадження наукової діяльності. До того ж частина завдань та форм звітності більшості дисциплін, а також розділи пояснювальної записки до кваліфікаційної роботи мають дослідницький характер і передбачають дослідження сегментів медіапростору та їх аналітичну оцінку. ЗВО регулярно інформує здобувачів про наукові події, до яких можна долучитися як учасники та слухачі (наприклад, щорічна конференція студентів та молодих вчених «Новітні тенденції в медіагалузі» чи круглий стіл «Гендер: медіадискурс»). На зустрічі з ЕГ здобувачі підтвердили наявність у них інформації про різноманітні наукові заходи. На жаль, через зайнятість іншими проектами представники фокус-групи, які спілкувалися з ЕГ, не мали можливості активно брати участь у науковій діяльності, що, зрештою, не є пріоритетом освітньо-професійної програми.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

ЗВО забезпечує представникам НПП можливості з розвитку та розширення викладацького інструментарію, зокрема на базі власних програм підвищення кваліфікації, проводить заходи для інформування НПП про варіативність форм та методів викладання (наприклад, KNU Teach Week). До того ж досвід, набутий викладачами під час участі в міжнародних проектах, теж сприяє актуалізації змісту освіти. Зміст дисциплін, що реалізуються на ОП, оновлюється регулярно (не рідше, ніж щотри роки) згідно наказу № 729-32 від 11.08.2017 р. «Про запровадження в освітній та інформаційний процес форми опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми» <http://surl.li/iprk>, а також за потреби з ініціативи викладачів та з огляду на нові запити і постійний розвиток галузі. При огляді РНП навчальних дисциплін, що викладаються на ОП, встановлено, що усі були переглянуті та затверджені 2022 року. При цьому ЕГ хоче звернути увагу на окремі моменти, що потребують перегляду: відсутність прописаних у змістовому наповненні дисциплін (наприклад, ОК 10. Пропаганда та агітація) тем, актуальних від початку повномасштабного вторгнення (конкретних проблем протидії інформаційним загрозам, специфічних питань професійної етики тощо); на відсутність виокремлених тем для ОПП «Журналістика та медіакомунікації» (в ОК 3. Професійна та корпоративна етика); а також відсутність нових джерел (наприклад, ОК 7. Тематика, проблематика та ідеологія сучасних медіа) чи іноземних джерел (наприклад, у програмі ОК 6. Теорія та історія соціальних комунікацій, викладання на якій здійснюється англійською) у переліку рекомендованої літератури.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності ЗВО передбачена зокрема Стратегічним планом розвитку Університету на період 2018–2025 рр. <http://surl.li/eqld>. Активність ЗВО в цьому напрямку реалізують відділ академічної мобільності Київського національного університету ім. Т. Шевченка <http://surl.li/gbmyt> та відділ міжнародного співробітництва Інституту журналістики <http://surl.li/hniuuj>. Здобувачі та НПП регулярно отримують потрібну інформацію щодо програм академічної мобільності, міжнародних стипендійних програм, дослідницьких проєктів, можливостей підвищення кваліфікації у працівників відповідних відділів, а також на їхніх сайтах. Інформацію про інтернаціоналізацію на ОП детальніше описано за посиланням <http://surl.li/hniqs>. Так, наприклад, вартою уваги в контексті ОП є участь проф. В. Різуна, проф. В. Корнеєва, доц. А. Волобуєвої, доц. Ю. Бондаря, доц. Б. Носової в проєкті «Erasmus+ KA2 Capacity Building Project Journalism Education for Democracy in Ukraine: Developing Standards, Integrity and Professionalism (DESTIN)» (Велика Британія, Республіка Польща, Швеція); доц. Б. Носової, доц. Ю. Гаврильця, доц. А. Волобуєвої в стажуванні «Erasmus+ Programme, University of Tusciana» (Італія), доц. Б. Носової, асист. Ю. Гаврильця в проєкті «Інтерпретація історичних проблем у міжнародному телемовленні» («Broadcasting History in the Transnational Space») (Австрія). Під час зустрічей з представниками НПП представники групи забезпечення ОП (зокрема проф. Володимир Різун, доц. Богдана Носова, доц. Юрій Гаврилець) підтвердили застосування отриманого міжнародного досвіду під час викладання та оновлення змісту навчальних програм, розширення проблематики окремих курсів, що забезпечує ознайомлення здобувачів із світовими практиками та здобутками.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

До сильних сторін варто віднести широку мережу контактів ЗВО з іноземними навчальними закладами, дослідницькими інституціями та розмаїття можливостей для викладацької співпраці й академічної мобільності. Окремі заходи описані на сайті ОП в розділі «Інтернаціоналізація ОП» <http://surl.li/hniqs>. Наприклад, з 2019 р. налагоджена освітньо-наукова співпраця з Університетом Тушії (Італія), що передбачає зокрема стажування НПП. В. Різун, А. Волобуєва, Ю. Гаврилець, Б. Носова у різні роки брали і продовжують брати участь у спільних проєктах. Представники групи забезпечення ОП активно співпрацюють з іноземними інституціями та впроваджують цей досвід в освітній процес. Зокрема, НПП (проф. В. Різун, проф. В. Корнеєв, доц. Ю. Бондар, доц. А. Волобуєва, доц. Б. Носова) з 2018 по 2022 рр. брали участь у грантовому проєкті «Erasmus+ KA2 Capacity Building Project Journalism Education for Democracy in Ukraine: Developing Standards, Integrity and Professionalism (DESTIN)» (Велика Британія, Республіка Польща, Швеція). Найбільш помітними результатами виконання проєкту за ОП «Журналістика та медіакомунікації» є оновлення змісту підготовки та форм освітньої діяльності. Ці зміни відображено в РНП, а саме в Таблиці 5 (Результати навчання), де зафіксовано способи досягнення програмних результатів навчання під час аудиторних занять та самостійної роботи. Також, відповідно до затвердженої нової редакції ОП «Журналістика та медіакомунікації» 2023 р., зменшено кількість дисциплін з 5-ти до 4-х у кожному вибіркового тематичному блоці. Тенденція щодо скорочення кількості дисциплін і форм контролю та збільшення часу на формування компетентностей і ПРН сформована на основі досвіду і рекомендацій, які отримані під час візитів у рамках проєкту до університетів Польщі, Швеції та Великобританії. У рамках гранту Державного Департаменту США доц. Б. Носова та асист. Ю. Гаврилець пройшли науково-педагогічне стажування в університетах США та низці провідних американських ЗМІ, що дало можливість осучаснити іноземними тенденціями окремі тематичні блоки, присвячені іномовленню, медійній проблематиці в ОК «Тематика, проблематика та ідеологія сучасних медій», «Вступ до магістерських студій». Доц. Б. Носова та асист. Ю. Гаврилець також взяли участь у науково-дослідному проєкті «Інтерпретація історичних проблем у міжнародному телемовленні» («Broadcasting History in the Transnational Space») (Австрія), що знайшло відображення зокрема у блоці «Сучасні тенденції розвитку науки про соціальні комунікації» в курсі «Теорія та історія соціальних комунікацій».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

При огляді РНП навчальних дисциплін ЕГ зауважила у деяких з них моменти, що потребують перегляду: відсутність прописаних у змістовому наповненні (наприклад, ОК 10. Пропаганда та агітація) тем, актуальних від початку повномасштабного вторгнення (конкретних проблем протидії інформаційним загрозам, специфічних питань професійної етики тощо); відсутність виокремлених тем для ОП «Журналістика та медіакомунікації» (в ОК 3. Професійна та корпоративна етика); а також відсутність нових джерел (наприклад, ОК 7. Тематика, проблематика та ідеологія сучасних медіа) чи іноземних джерел (наприклад, у програмі ОК 6. Теорія та історія соціальних комунікацій, викладання якої здійснюється англійською) у переліку рекомендованої літератури. ЕГ рекомендує до початку 2023/2024 н. р. оновити та впорядкувати ці РНП, а також врахувати при цьому вимоги нещодавно затвердженого освітнього стандарту з журналістики на магістерському рівні.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ встановила повну відповідність ОПП «Журналістика та медіакомунікації» Критерію 4 за підкритеріями 4.1, 4.2, 4.3 та 4.5, адже ЗВО вдало реалізує принципи академічної свободи та студентоцентрованості: науково-педагогічні працівники самостійно обирають форми та методи навчання, доречні та ефективні для кожної ОК, а здобувачі формують власну освітню траєкторію. Інформацію про цілі, наповнення ОПП, програмні результати навчання, зміст окремих ОК здобувачі отримують вчасно та в різний спосіб. Більшість ОК передбачає дослідження сегментів медіапростору та їх аналітичну оцінку і таким чином забезпечує поєднання навчання та дослідження. ЗВО має широкі міжнародні зв'язки, а викладачі значний досвід співпраці на міжнародних проектах, що використовується під час викладання та оновлення змісту навчальних програм. ЕГ встановила часткову відповідність підкритерію 4.4: більшість РНП була переглянута та оновлена цього або минулого академічного року. При цьому потребують перегляду і оновлення змістове наповнення та переліки рекомендованої літератури окремих дисциплін.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Інформацію про контрольні заходи відповідно до Положення про організацію освітнього процесу <http://surl.li/fdvxl> подає деканат. Критерії оцінювання визначає Положення про порядок оцінювання знань студентів <http://surl.li/agxsk>. Оцінювання здобувачів вищої освіти на ОП здійснюється за результатами поточного семестрового контролю (передбачає відповіді на семінарських чи практичних заняттях, презентації результатів проведених досліджень, виконання індивідуальних і групових завдань, контрольних робіт і модульних тестів) та підсумкового контролю (письмового іспиту, заліку). Форми контролю у межах кожної ОК прописуються в РНП, де в розділах «Схема формування оцінки» та «Організація оцінювання» зазначаються форми занять, прогнозовані результати навчання та методи їх оцінювання, а також мінімальний пороговий рівень для отримання позитивної оцінки (завичай потрібне виконання 60% завдань). Дані про семестрові форми контролю <http://surl.li/hnlxc>, графіки навчального процесу <http://surl.li/hnmbe> та розклад сесії <http://surl.li/hnmbr> здобувачі можуть дізнатися на офіційному сайті Інституту журналістики. Про форми підсумкового контролю за окремими ОК можуть довідатися з РНП, розміщених у вільному доступі <http://surl.li/hnlyd>. Розклад іспитів оприлюднюють не пізніше, ніж за місяць до початку семестрового контролю, графіки захистів практики та стажування – не пізніше, ніж за тиждень до початку захистів. Свої оцінки здобувачі можуть переглядати на онлайн-платформах освітнього простору гугл-класів в розділі «Оцінки» та в навчальній базі даних ЗВО «Тритон.Студент». Під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ зауважила, що розроблене в 2010 р. Положення про порядок оцінювання знань студентів, яке без посилань згадано в звіті СО, розміщене на сторінці <http://surl.li/agxsk> без підписів та дат перегляду – тож неможливо встановити, коли положення переглядалося. Найновіший нормативно-правовий акт у сфері освіти, на який посилаються у преамбулі, з 2009 р. Згадки про важливі в цьому контексті документи, як, наприклад, Закон України «Про вищу освіту» чи «Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки» тощо, відсутні. Варто оновити законодавчу базу Положення про порядок оцінювання знань студентів та опублікувати актуальну затверджену версію на офіційному сайті ЗВО.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти зі спеціальності Об1 «Журналістика» для другого (магістерського) рівня вищої освіти було затверджено 08.11.2022, тож на момент початку реалізації ОПП стандарт був відсутній. Попри це форми атестації здобувачів вищої освіти відповідали вимогам стандарту та враховували загальні підходи до поточного й підсумкового оцінювання знань здобувачів. Атестацію здобувачів здійснюють у формі комплексного письмового іспиту з теорії та історії журналістики й медіакомунікацій та публічного захисту кваліфікаційної роботи (інноваційного проекту). Правила та умови присвоєння кваліфікації «Магістр журналістики» описані в розділі 3 ОПП «Журналістика та медіакомунікації» <http://surl.li/hnanz>. Особливістю програми «Журналістика та медіакомунікації» є підготовка фахівців, які вповні можуть створити медійний проект і керувати його розвитком, тож окремим рішенням Екзаменаційної комісії здобувачам може бути присвоєна професійна кваліфікація «Журналіст» або «Фахівець з управління проектами та програмами». Ці компетентності та результати передбачені як ОК програми (наприклад «Управління проектами», «Інноваційні технології» та ін.), так і вибірковими блоками. Так, блок «Медіакомунікації» передбачає актуалізацію проблеми розвитку медіапроекту в соціальному та соціокультурному контексті, причому, як пояснив на додатковій зустрічі заступник директора з навчально-виховної роботи В. Корнеєв, акцент робиться на тому, як на розвитку проекту відображаються культурницькі тренди (БК «Медіакультура»), наскільки важливим є соціолінгвістична концепція мовленнєвого позиціонування проекту в соціальній парадигмі (БК «Соціолінгвістика»), як забезпечувати розвиток проекту в умовах інтенсивних соціальних змін та знаходити нішеву проблематику для розвитку проекту в різних соціальних контекстах (БК «Медійне забезпечення соціальної діяльності») тощо.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО діє Положення про організацію освітнього процесу <http://surl.li/fdvxl> та Порядок вирішення конфліктних ситуацій <http://surl.li/epokl>, які регламентують правила проведення контрольних заходів, порядок оскарження їх результатів тощо. Об'єктивність екзаменаторів ЗВО забезпечує зокрема залученням до іспиту додаткового викладача (викладачів) як зовнішнього оцінювача, який не бере участі у викладанні дисципліни. Порядок повторного проходження семестрових контрольних заходів регламентує Положення про організацію освітнього процесу в розділі 7. «Оцінювання результатів навчання». Під час перескладання іспиту комісія формується з викладачів, які не приймали іспит чи викладали дисципліну та не мають упереджень щодо оцінювання здобувачів. Повторне складання іспитів допускається не більше двох разів із кожної дисципліни. ЕГ пересвідчилася, що здобувачі мають доступ та ознайомлені з інформацією про проведення контрольних заходів та оскарження їх результатів. Конфліктних ситуацій з приводу проведення контрольних заходів на акредитованій ОП не виникало.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Принципи академічної доброчесності ЗВО викладені у низці документів, зокрема Статуті, Етичному кодексі університетської спільноти <http://surl.li/rsha>, в положеннях про організацію освітнього процесу <http://surl.li/fdvxl>, про систему виявлення та запобігання академічному плагіату <http://surl.li/evsoq>, про забезпечення дотримання академічної доброчесності <http://surl.li/dklba> тощо. Окремі модулі навчальних дисциплін на ОП теж присвячені питанням дотримання принципів академічної доброчесності. Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату передбачає обов'язкову перевірку кваліфікаційних робіт щодо якості академічного тексту. З 2018 р. ЗВО співпрацює з компанією «Антиплагіат» (Unicheck), за допомогою сервісів якої здійснюється перевірка кваліфікаційних та інших робіт. Здобувачам також рекомендують самостійно перевіряти свої роботи на наявність плагіату за допомогою безкоштовних програм та онлайн-сервісів «Copyscape», «Copyleaks» та ін. КНУ регулярно проводить заходи з популяризації засад академічної доброчесності. Під час спілкування з представниками НПП та здобувачами ЕГ встановила, що всі учасники освітнього процесу ознайомлені зі стандартами і процедурами дотримання академічної доброчесності, наслідками їх порушення та з внутрішніми документами, які їх регулюють.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

До позитивних практик ЕГ зараховує чіткі та прозорі правила і процедури оцінювання результатів навчання. Перевагою ОП є можливість присвоєння здобувачам професійної кваліфікації «Журналіст» або «Фахівець з управління проектами та програмами» за рішенням екзаменаційної комісії. Ці компетентності та результати передбачені як ОК програми (наприклад «Управління проектами», «Інноваційні технології» та ін.), так і вибірковими блоками (блок «Медіакомунікації» передбачає актуалізацію проблеми розвитку медіапроєкту в соціальному та соціокультурному контексті, зокрема, у ВК «Медіакультура», «Соціолінгвістика», «Медійне забезпечення соціальної діяльності») тощо. Ці особливості вибіркового блоку передбачають широку соціокультурну та соціально-медійну апробацію базових знань, що передбачені ОК, і саме тому тільки ті здобувачі освіти, які обрали блок «Медіакомунікації», отримують професійну кваліфікацію «Фахівець з управління проектами та програмами».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ зауважила, що розроблене в 2010 р. Положення про порядок оцінювання знань студентів, яке без посилань згадано в звіті СО, розміщене на сторінці <http://surl.li/agxsk> без підписів та дат перегляду – тож неможливо встановити, коли положення переглядалося. Найновіший нормативно-правовий акт у сфері освіти, на який посилаються у преамбулі, з 2009 р. Згадки про важливі в цьому контексті документи, як, наприклад, Закон України «Про вищу освіту» чи «Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки» тощо, відсутні. ЕГ рекомендує оновити законодавчу базу Положення про порядок оцінювання знань студентів та опублікувати актуальну затверджену версію на офіційному сайті ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ЕГ встановила повну відповідність ОПП «Журналістика та медіакомунікації» Критерію 5 за всіма підкритеріями. У ЗВО діють внутрішні документи, які чітко визначають форми контролю та критерії оцінювання. Дані про семестрові форми контролю, графіки навчального процесу та розклад сесії здобувачі можуть дізнатися на офіційному сайті Інституту журналістики. Принципи академічної доброчесності ЗВО викладені у низці документів, заклад забезпечує перевірку робіт на наявність плагіату та регулярно проводить заходи з популяризації засад академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

В реалізації ОП задіяні науково-педагогічні працівники таких кафедр: кафедра соціальних комунікацій; кафедра видавничої справи та редагування; кафедра реклами та зв'язків з громадськістю; кафедра мови та стилістики; кафедра історії журналістики; кафедра мультимедійних технологій і медіадизайну; кафедра телебачення та радіомовлення; кафедра історії світового українства історичного факультету КНУ імені Тараса Шевченка; кафедра філософії та методології науки; кафедра етики, естетики та культурології філософського факультету КНУ імені Тараса Шевченка. Проаналізувавши таблицю № 2 Зведена інформація про викладачів ОП, яка містить інформацію про стаж науково-педагогічної роботи, публікаційну активність і підвищення кваліфікації викладачів, додатково проаналізувавши інформацію відомостей СО та сайту ЗВО, а також інформацію, надану за нашим запитом, ЕГ підтверджує загальну відповідність академічної та професійної кваліфікації викладачів до реалізації ОП та забезпечення досягнення ПРН, визначених цією ОП. Аналіз кадрового складу, який забезпечує викладання на цій ОП, показав, що всі НПП є активними у науковій діяльності. Поряд із цим ЕГ вважає, що не всі НПП мають підвищення кваліфікації чи стажування за останні роки (Мелещенко О.К., Сидоренко Л.І.), що відповідають їхнім О.К. ЕГ рекомендує встановити практику проходження підвищення кваліфікації чи стажування НПП у медіаструктурах відповідно до тематики ОК На веб-сторінці кафедри соціальних комунікацій на офіційному сайті ННІЖ знаходяться профілі 16 НПП, які включають загальну інформацію, перелік наукових праць тощо. Профілі Носової Б.М., Городенко Л.М., Соловйова С.Г., Рябічева В.Л. також містять посилання на «ORCID» та «Google Scholar». Усе це є свідченням інформативності профілів та доступності інформації про людські ресурси ОП. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У звіті самооцінювання зазначено, що рівень професіоналізму викладачів є головним критерієм проходження ними конкурсного добору, який регламентується Положенням про конкурс на заміщення вакантних посад НПП (<https://cutt.us/зУ6wJ>) Кандидатури претендентів попередньо обговорюються на засіданні кафедри. Претенденту можуть запропонувати провести відкриту лекцію чи практичне/семінарське заняття, щоб оцінити його рівень професійної кваліфікації. Рішення про рекомендацію/не рекомендацію ухвалюється кафедрою шляхом таємного голосування. Під час конкурсного добору беруться до уваги такі показники: наявність наукового ступеня, вченого звання, відповідної освіти; наукова діяльність претендента, зокрема і публікації в науково-метричних базах, досвід роботи. Здобувачі також залучені до процедури відбору, оскільки представники студентського парламенту є членами Вченої ради ННІЖ.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ННІЖ активно залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Це передбачено Положенням про раду роботодавців у КНУТШ (<http://surl.li/krnj>). Зокрема під час зустрічі 5 свою участь у роботі ЕК підтвердив Сорока Михайло, заслужений журналіст України, голова Київської організації НСЖУ. У свою чергу, Куликов Андрій, голова правління ГО «Громадське радіо», Пасова Тетяна, завідувачка відділу оглядачів газети Верховної Ради України «Голос України», Демущька Алевтина, пресекретар Групи компанії «Фокстрот», Левандовська Олена, СЕО комунікаційного агентства PEDAN BUREO, підтвердили залучення до проведення майстер-класів, Днів кар'єри, круглих столів, медійних конкурсів. Співпраця ЗВО із роботодавцями зафіксована також у відповідних угодах про проведення практик на базі медіаструктур. Однак ці угоди не оприлюднюються.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Професіонали-практики беруть активну участь в освітньому процесі, співпрацюючи зі здобувачами вищої освіти. Зокрема, ННІЖ залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Під час зустрічі з здобувачі ОП сказали, що такі заходи викликають у них інтерес, оскільки це не тільки «живий контакт» із медійниками, які стали відомими і надають практичні поради, а й можливість отримати «підказку» щодо запитів на ринку праці. Студенти підтвердили зустрічі із спортивними журналістами Олександром Гливинським та Андрієм Ковальським, ведучим телеканалу «Київ» Андрієм Богдановичем. Під час зустрічі 5 свою участь в освітньому процесі підтвердили Пасова Тетяна, завідувачка відділу оглядачів газети Верховної Ради України «Голос України»; Демущка Алевтина, пресекретар Групи компанії «Фокстрот» та Куликов Андрій, голова правління ГО «Громадське радіо. Також на зустрічі з із академічним персоналом завідувач кафедри соціальних комунікацій Бондар Ю.В. підтвердив, що НПП кафедри мають досвід практичної та експертної діяльності у сфері соціальних комунікацій.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Питання професійного розвитку НПП регламентується «Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.us/p8Qas>) та п. 5. 14. «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.us/TMEPG>) Професійний розвиток є обов'язковим і передбачає накопичувальну систему. Щороку викладачі надають звіти про навчально-методичну та наукову роботу, звітують на Вченій раді про виконання умов контракту. Організацію навчання НПП в Університеті забезпечує ННЦ розвитку персоналу та лідерства. ЕГ встановила, що НПП працюють над власним самовдосконаленням також на позауніверситетських майданчиках, про що засвідчують відповідні сертифікати. Потужним поштовхом професійного розвитку викладачів є реалізація ОП у контексті міжнародного проекту Erasmus+ KA2 DESTIN «Журналістська освіта задля демократії в Україні: розробка стандартів, доброчесність і професіоналізм» впродовж 2028 – 2022 рр., який став можливим завдяки ініціативі В.В. Різуна та Б.М.Носової (<https://cutt.us/R6n4G>). 6 НПП ОП «Журналістика та медіакомунікації» (Різун В.В., Корнеєв В. М., Носова Б.М., Волобуєва А.М., Бондар Ю.В., Гаврилець Ю.Д.) підвищили професійну кваліфікацію шляхом участі в цьому проекті.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В Університеті активно ведеться робота зі стимулювання розвитку викладацької майстерності, розроблено систему заохочення викладачів за досягнення у фаховій сфері. Форми і порядок стимулювання чітко прописані у п. 5.9. «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.us/UUVJg>). Під час Зустрічей 2 і 7 це підтвердили директор ННІЖ В.В.Різун, доцент Волобуєва А.М. та заступник головного бухгалтера Малеча Г. П.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

ННІЖ містить потужні людські ресурси, майже всі НПП (як штатні викладачі, так і сумісники) мають наукові ступені та вчені звання за спеціальністю Об «Журналістика» або є професійними журналістами/роботодавцями, членами НСЖУ. Окремо варто відзначити, що потужність кадрового забезпечення відзначається еkleктикою науково-педагогічного та практичного досвіду у переважній більшості НПП. Більшість викладачів активно беруть участь у тренінгах, медіазаходах, всеукраїнських та міжнародних науково-педагогічних стажуваннях, підвищують свою кваліфікацію. Дисципліни, що викладаються НПП, цілком відповідають їх освіті, кваліфікації та науковим інтересам. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. На веб-сторінці кафедри соціальних комунікацій на офіційному сайті ННІЖ знаходяться профілі 16 НПП, які включають загальну інформацію, перелік наукових праць тощо. Профілі Носової Б.М., Городенко Л.М., Соловійова С.Г., Рябічева В.Л. також містять посилання на «ORCID» та «Google Scholar». Усе це є свідченням інформативності профілів та доступності інформації про людські ресурси ОП. ОП реалізовується в контексті надбань проекту ERASMUS+ KA2 DESTIN. ініційованого НПП кафедри соціальних комунікацій В. В. Різун та Б. М. Носовою. На ОП роботодавців залучають до організації та реалізації освітнього процесу у різних форматах. ННІЖ активно долучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями. Прикладом сприяння ЗВО професійному розвитку викладачів у співпраці з іншими організаціями є участь у міжнародному

проекті «DESTIN» - «Journalism Education For Democracy In Ukraine: Developing Standards, Integrity And Professionalism». Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності. В університеті започатковано «Школу педагогічної майстерності», яка передбачає навчальну та практичну діяльність учасників. ЗВО активно стимулює наукову та педагогічну діяльність НПП у формі морального та матеріального заохочення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Не всі НПП, а саме Мелешенко О.К. та Сидоренко Л.І., мають підвищення кваліфікації чи стажування за останні роки, що відповідають ОК, які вони викладають. ЕГ рекомендує встановити практику проходження підвищення кваліфікації чи стажування НПП у медіаструктурах відповідно до тематики ОК.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ЕГ дійшла висновку, що ОПП «Журналістика та медіакомунікації» повністю відповідає Критерію 6 за підкритеріями 6.2 - 6.6., адже процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми; заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, а до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, стимулює розвиток викладацької майстерності. ЕГ встановила часткову відповідність підкритерію 6.1., адже академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання, однак не всі НПП пройшли підвищення кваліфікації чи стажування за останні роки, що відповідають їхнім ОК. Зважаючи на недоліки, описані в підкритерії 6.1, які можна усунути найближчим часом, ЕГ підсумовує, що критерій 6 відповідає рівню В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Загальний відеоогляд матеріально-технічних ресурсів ОНП підтвердив, що наявне матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення в основному відповідає цілям ОНП. В освітньому процесі використовуються міжкафедральна медіалабораторія, лабораторія крос-медійної та конвергентної журналістики, ресурсний хаб «Права людини та медіадіяльність» (<http://surl.li/fdhos>), 9 мультимедійних аудиторій, 3 мультимедійні аудиторії з інтерактивними дошками. У корпусі наявна філія наукової бібліотеки ім. М. Максимовича (з комп'ютерним класом та доступом до ресурсів CUL online, SCOPUS, Web of Science, Springer Nature, BioOne). Навчальний корпус забезпечений ідальнею та трьома залами для харчування здобувачів освіти, які розміщені на різних поверхах, що дозволяє розвести потік студентів. Окремо функціонує ідальня для викладачів та аспірантів. У розпорядженні здобувачів наявні 2 актові зали (600 та 300 місць відповідно). На сайті університету у розділі Офіційна інформація можна ознайомитись із фінансовим звітом ректора (<http://www.univ.kiev.ua/ua/official>). У ЗВО використовують засіб технічного забезпечення освітнього процесу систему «Тритон. Студент», яка надає можливість доступу до офіційної інформації кожному зареєстрованому здобувачу (від офіційних повідомлень до результатів сесії). В університеті забезпечено авторизований доступ до міжнародної мережі бездротового зв'язку в закладах освіти eduoam; бездротове покриття Wi-Fi становить 95% площі навчального корпусу Інституту журналістики та не менше 85% в інших навчальних корпусах університету, що дає можливість користуватись інформаційними ресурсами для навчання з власних пристроїв; бібліотека має зали вільного користування комп'ютерами та робочими місцями. В Інституті журналістики використовується Google Class для проведення онлайн навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Здобувачі та НПП мають вільний і безоплатний доступ до елементів інфраструктури в рамках ОПП. Здобувачі вищої освіти цієї ОПП мають вільний доступ до всіх лабораторій та їх обладнання. Проте через повномасштабне

вторгнення проведення всіх занять у корпусі неможливе через безпекову ситуацію, тому ЗВО кожного місяця приймає рішення щодо форми організації освітнього процесу. Бібліотека та лабораторії використовують для доступу до ресурсів CUL online, SCOPUS, Web of Science, Springer Nature, BioOne (доступ лише з мережі університету) та електронних ресурсів відкритого доступу. Під час зустрічей ЕГ з різними групами академічної спільноти КНУ імені Тараса Шевченка підтверджено злагоджену та відкритую розгалужену систему інформаційної взаємодії: безпосередній доступ до керівництва структурних підрозділів через соціальні медіа, взаємодія зі студентськими організаціями, врахування побажань щодо освітніх та громадсько-культурницьких ініціатив студентів.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час зустрічей зі здобувачами, НПП та допоміжними структурними підрозділами ЕГ переконалася, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я студентів. В Університеті діє Психологічна служба КНУ імені Тараса Шевченка (<https://www.facebook.com/psy.service.knu/>), куди здобувачі можуть звернутися за допомогою. Під час зустрічі зі здобувачами не виявлено випадків звернення до Психологічної служби. На базі Університету функціонує університетська клініка <http://clinic-knu.kiev.ua/>) та санаторій-профілакторій (<http://clinic.knu.ua/>), де здобувачі можуть отримати медичну та лікувальну допомогу. Також на території студмістечка розташований великий навчально-спортивний комплекс (<http://sport.univ.kiev.ua/>), який оснащений відповідними залами для проведення занять із різних видів спорту. Атмосфера освітнього середовища є доброзичливою по відношенню до всіх учасників освітнього процесу. Під час зустрічі 7 із допоміжними структурними підрозділами Катерина Кравченко (практичний психолог служби психологічної підтримки) зазначила, що є можливість звернутися за відповідною допомогою, зателефонувавши чи особисто звернувшись за консультацією (на сеансах використовує арт-терапію, терапію з підвищення самооцінки, якщо є проблеми з комунікацією).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Здобувачі ОПП зацентували задоволеність освітньою, організаційною та інформаційною підтримкою під час зустрічі з ЕГ. КНУ імені Тараса Шевченка і, зокрема, Інститут журналістики максимально працює в Google-class, що сприяє швидкому забезпеченню студентів матеріалами та інформацією по освітніх курсах. В ЗВО наявна Соціологічна лабораторія (<https://soc.univ.kiev.ua/uk/laboratoriya-prykladnyh-sociologichnyh-doslidzhen>), яка проводить опитування здобувачів, спільно із факультетом соціології, де визначають рівень задоволеності різними аспектами освітнього процесу. ЕГ констатує, що досвід роботи Інституту доводить важливість, насамперед, оперативної та відкритої комунікації між здобувачами освіти і співробітниками ННІЖ, за умови достатньої компетенції останніх у вирішенні різних проблем освітнього і соціального характеру.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На ОПП здобувачі вищої освіти з особливими освітніми потребами не навчаються. Під час огляду матеріально-технічної бази було продемонстровано наявність входу без сходинок, пандусів, ліфта (із позначками Шрифтом Брайля), туалетів та зручного під'їзду до корпусу для спеціалізованого автомобіля, що уможливило навчання осіб із особливими освітніми потребами в Інституті журналістики. У роботі із особами з особливими освітніми потребами КНУ імені Тараса Шевченка керується «Концепцією розвитку інклюзивної освіти «Університет рівних можливостей»» (<https://www.univ.kiev.ua/pdfs/equal-opportunities/Concept-of-inclusive-education-development.pdf>).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

КНУ імені Тараса Шевченка має чітку політику врегулювання конфліктних ситуацій, яка викладена в документі «Порядок вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті Тараса Шевченка» (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Procedure-for-resolving-conflict-situations-in-University.pdf>), а саме затверджено Положення про Постійну комісію Вченої ради з питань етики Київського національного університету імені Тараса Шевченка (URL: <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1073>) та Етичний кодекс університетської спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>). Під час зустрічі зі здобувачами підтверджено відсутність конфліктних ситуацій, зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією. Також на сайті є окрема сторінка «Запобігання та протидія корупції» (<http://www.univ.kiev.ua/official/preventing-corruption/>), на якій розміщена інформація із контактними даними, куди

можна подати повідомлення про корупцію, опублікована антикорупційна програма КНУ імені Тараса Шевченка, інформація про заходи щодо запобігання та протидії корупції.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильною стороною програми є матеріально-технічне забезпечення, яке перебуває на високому рівні. ЕГ дійшла до висновку, що позитивні практики наявні у всіх підкритеріях. ЕГ переконала у безпечності освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів та НПП. Здобувачі підтверджують підтримку від ЗВО та студентських структур у разі запиту. Також в КНУ імені Тараса Шевченка приділяється значна увага забезпеченню реалізації прав на освіту осіб з особливими освітніми потребами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони відсутні.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

За цим критерієм освітня програма зарекомендувала себе з позитивної сторони. ЗВО демонструє налагоджену та всебічну освітню, організаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів, наявність безкоштовного доступу до інфраструктури та інформаційних ресурсів, чітко оформлений алгоритм запобігання, реагування і вирішення конфліктних ситуацій та випадків дискримінації чи корупції. ЗВО створює належні умови для осіб з особливими освітніми потребами. Зважаючи на відсутність слабких сторін, ЕГ підсумовує, що критерій 7 відповідає рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У ЗВО КНУ імені Тараса Шевченка дотримуються визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми, які викладені у таких нормативно-правових документах: - Положення про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка введено в дію наказом ректора (<http://surl.li/dkooe>). - Наказ ректора №158-32 «Про затвердження тимчасового порядку розроблення, розгляду і затвердження освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм» від 05.03.2018 р. (<http://surl.li/iprl>). - Наказ ректора №729-32 «Про запровадження в освітній та інформаційний процес форм опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форм робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічного працівника» від 11 серпня 2017 р. (<http://surl.li/iprk>). - Наказ ректора №601-32 «Про затвердження Тимчасового порядку розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих освітніх програм» від 8 липня 2019 р. (<http://surl.li/hlfos>). - «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка», затверджене наказом ректора №384-32 від 12 червня 2020 р. (<http://surl.li/hlfoy>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Відповідно до Наказу ректора «Про склад Науково-методичної ради КНУТШ», не менше 10% її складають представники із числа здобувачів освіти. У складі Вченої Ради здобувачі освіти залучені до розробки системи та процедур внутрішнього забезпечення якості вищої освіти; затвердження ОПП та навчальних планів. ЕГ встановила, що ЗВО дотримується політики студентоцентризму, оскільки здобувачі вищої освіти виступають основними

зацікавленими сторонами якості ОПП. Процес створення ОПП, орієнтованої на здобувача, передбачає його активне залучення на всіх етапах розробки, моніторингу та вдосконалення ОПП. Проте, ЕГ звертає увагу на те, що студенти не підтвердили своєї участі у залученості до перегляду ОПП. ЕГ зазначає, що й під час зустрічі студентський парламент не підтвердив своєї залученості до перегляду ОПП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

ЕГ встановлено, що залучення роботодавців передбачено в КНУ відповідним Положенням про Ради роботодавців (<http://surl.li/krnj>), у ННІЖ співпраця з роботодавцями наявна в рамках НМК та на рівні кафедр соціальних комунікацій. На зустрічі 5 зі стейкхолдерами були присутні: - Сорока Михайло, заслужений журналіст України, голова Київської НСЖУ; - Куликов Андрій, голова правління ГО «Громадське радіо»; - Пасова Тетяна, завідувачка відділу оглядачів газети Верховної Ради України «Голос України»; - Демуцька Алевтина, прессекретар Групи компанії «Фокстрот»; - Левандовська Олена, СЕО комунікаційного агентства PEDAN BURO. Роботодавці активно підтверджували задоволеність рівнем підготовки здобувачів та випускників ОПП. У звіті самооцінки ЗВО вказано, що роботодавці залучені до ЕКів та рецензування кваліфікаційних робіт, проте під час зустрічі з ЕГ інформація про рецензування робіт не підтвердилась. Також у ЗВО проводиться опитування роботодавців (http://journal.knu.ua/wp-content/uploads/2023/02/zvit_opyt_pracedavciv.pdf), проте воно не дозволяє виокремити відгуки щодо ОПП, яка акредитується.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

На зустрічі 7 із допоміжними структурними підрозділами керівник відділу сприяння працевлаштуванню та роботі з випускниками Куриленко Р.О. розказав, що вони проводять активну роботу із випускниками через соціальні мережі і це дозволяє відстежувати їх кар'єрний шлях. Зокрема, 16 лютого відбулася презентація клубу стейкхолдерів, який покликаний об'єднати випускників та інших учасників освітнього процесу для розвитку ОПП (<https://t.me/+sajjdOJk5lZhMzE6>). Враховуючи те, що більшість НПП, які викладають на ОПП, є випускниками Інституту журналістики, кафедра старається максимально співпрацювати із випускниками та збирати дані щодо їхнього працевлаштування. У 2023 році Вченою радою Інституту ініційовано фестиваль журналістських проєктів «StudMediaFest 2023», який відбудеться наприкінці травня.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

На підставі проведених онлайн зустрічей із адміністрацією, адміністративним персоналом та із представниками допоміжних структурних підрозділів і відповідальними особами ЗВО, та після аналізу внутрішньої нормативної бази ЗВО, ЕГ констатує, що в КНУ імені Тараса Шевченка створено систему забезпечення якості освіти, яка дозволяє проводити загальний моніторинг, аналіз якості та перегляд ОП. Проте ЕГ виявила, що певна децентралізація у внутрішній системі забезпечення якості освіти призводить до відсутності контролю. Зокрема, викладачі не оновлюють джерела та літературу в освітніх компонентах, яка б відповідала вимогам часу та подій, які відбуваються в державі. На зустрічі із адміністративним персоналом керівниця відділу забезпечення якості освіти Щеглюк Д.В. сказала, що оновлення джерельної бази ОК є відповідальністю завідувача кафедри, проте ЕГ зазначає, що така відстороненість від зобов'язань несе негативний характер для ОПП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитаційна експертиза ОП проводиться вперше

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час зустрічі з керівництвом ЗВО ЕГ наголошено на тому, що забезпечення якості освіти в КНУ імені Тараса Шевченка є наріжним каменем всього освітнього процесу, який провадиться. У ході візиту та спілкування з різними фокус-групами було відчутно, що освітнє середовище є доброзичливим та безконфліктним. Відкрите, комфортне, професійне та прихильне до здобувачів освітнє середовище дозволяє їм максимально розкрити свій потенціал, що було підтверджено студентами та студентками під час зустрічі з ЕГ.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильних сторін не виявлено

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

ЕГ звертає увагу ЗВО на потребу активного залучення здобувачів та членів студентського парламенту до перегляду ОПП та рекомендує ввести їх в робочу групу до початку 2023/2024 академічного року.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

За цим критерієм освітня програма зарекомендувала себе здебільшого із позитивної сторони. Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти регламентується основними положеннями, затвердженими ЗВО. Здобувачі задоволені якістю ОПП, а стейкхолдери – підготовкою випускників. ЕГ зазначає, що зауваження щодо включення в робочу групу ОПП представників студентства можуть бути усунені найближчим часом з огляду на чітке розуміння важливості внутрішнього забезпечення якості ОП адміністрацією ЗВО і гарантом ОП. Зважаючи на згадані зауваження ЕГ підсумовує, що критерій 8 відповідає рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Статут Київського національного університету імені Тараса Шевченка <http://surl.li/ennug> регламентує прозорість та публічність інформації про освітній процес у ЗВО. Інформацію про діяльність ЗВО, а також про права та обов'язки учасників освітнього процесу зафіксовані у відповідних документах, оприлюднюються, відповідно до Закону України «Про вищу освіту», на офіційному сайті ЗВО та його підрозділів. Окрім статуту ЗВО, у звіті СО було надано актуальні посилання на низку засадничих положень: про організацію освітнього процесу <http://surl.li/dkooe>, про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу <http://surl.li/cyuln>, а також на Етичний кодекс університетської спільноти <http://surl.li/rsha>. У ЗВО наявні також внутрішні нормативно-правові акти, що регулюють окремі аспекти діяльності учасників освітнього процесу, зокрема Стратегічний план розвитку на період 2018–2025 років <http://surl.li/eqlbd>, положення про науково-дослідну роботу <http://surl.li/eauuu>, про наукову і науково-технічну діяльність <http://surl.li/alemz>, про порядок заміщення вакантних посад наукових працівників <http://surl.li/bhxvu>, про порядок реалізації права на академічну мобільність <http://surl.li/gzcmq>, про порядок перерахування результатів навчання <http://surl.li/gunqn> тощо. Ці документи розміщені на офіційних сайтах Київського національного університету ім. Т. Шевченка <http://surl.li/diorg>, Науково-дослідної частини Київського національного університету ім. Т. Шевченка <http://surl.li/gqhau> та Інституту журналістики Київського національного університету ім. Т. Шевченка <http://surl.li/hnand> у вільному доступі. Під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що правила і процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими, доступними для них, учасники з ними ознайомлені та дотримуються їх під час реалізації освітньої програми.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОПП «Журналістика та медіакомунікації» публікують у розділі «Освітні програми» на офіційному сайті Інституту журналістики <http://surl.li/hnanj>. На момент проведення акредитації сторінка містить проект ОП 2023 р. <http://surl.li/hnanm>. За посиланням подані контакти заступника директора з навчально-виховної роботи Віталія

Корнєєва та голови науково-методичної комісії Анастасії Волобуєвої для надсилання коментарів і пропозицій. Зауваження також приймаються на електронну скриньку гаранта програми Богдани Носової. Під час проведення акредитаційної експертизи на запит ЕГ було надано витяги з протоколів засідань, на яких обговорювалися окремі аспекти реалізації освітньої діяльності за ОП та її вдосконалення, зокрема витяг з протоколу №9 засідання вченої ради Інституту журналістики Київського національного університету ім. Т. Шевченка від 25.01.2022 р. та витяг з протоколу №5 засідання кафедри соціальних комунікацій від 30.01.2023 р

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОПП «Журналістика та медіакомунікації» затверджена Вченою радою (протокол №8 від 6.12.2021 р.), введена в дію наказом ректора №335-32 від 17.06.2022 р. і опублікована на офіційній сторінці Інституту журналістики Київського національного університету ім. Т. Шевченка <http://surl.li/hnanz>. На окремій веб-сторінці, присвяченій ОПП <http://surl.li/fdceff>, опубліковані робочі програми чи силабуси обов'язкових <http://surl.li/ewpbk> та вибіркових <http://surl.li/hnapf> освітніх компонент та супровідні документи (відгуки рецензентів, опитування здобувачів). Інформацію про ОП також подано на веб-ресурсі для вступників до магістратури Інституту журналістики <http://surl.li/hcvfg>. У рамках опитування, проведеного ЗВО серед здобувачів ОП, 77,8% опитаних денної <http://surl.li/hnapw> та 88,9% опитаних заочної форми навчання <http://surl.li/hnaqh> позитивно оцінили доступність інформації про освітню програму (опис ОП, її змісту та компонентів), підтвердили ознайомленість з її компонентами та процедурою обрання дисциплін вільного вибору. На зустрічі зі стейкхолдерами під час проведення акредитаційної експертизи представники роботодавців (зокрема голова правління ГО «Громадське радіо» Андрій Куликов та пресекретар Групи компанії «Фокстрот» Алевтина Демущка) підтвердили свою участь в обговореннях щодо наповнення ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

До сильних сторін та позитивних практик варто віднести: 1. чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, інформація про них є у вільному доступі; 2. актуалізацію Стратегічного плану розвитку ЗВО на період 2018–2025 років (оновленого в грудні 2022 р.), зокрема зазначені у розділі X. «Університет під час російсько-української війни та у післявоєнний період» цілі зі створення безпечних умов для науково-педагогічних працівників і здобувачів, а також заходи з інформування щодо цивільного захисту, норм інформаційної безпеки, вшанування героїзму студентів, працівників і випускників ЗВО тощо; 3. інформування про цілі, очікувані результати навчання та компоненти ОП належним чином та в обсязі, достатньому для ознайомлення стейкхолдерів та суспільства в цілому; 4. проведення ЗВО опитувань здобувачів ОП з метою визначити рівень їхньої задоволеності, доступністю та наповненням ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

До слабких сторін можна віднести відсутність оприлюднення пропозицій та зауважень від стейкхолдерів щодо змін до проекту ОП, а також результатів їх обговорення. Рекомендація: публікувати перелік пропозицій, що надійшли під час громадського обговорення проекту ОП, та результати їх обговорення.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЕГ дійшла висновку про повну відповідність ОПП «Журналістика та медіакомунікації» Критерію 9 за підкритеріями 9.1. та 9.2., адже на офіційному сайті ЗВО та його підрозділів у вільному доступі наявна повна та чітка інформація про права та обов'язки учасників освітнього процесу, зафіксована у відповідних документах. Учасники освітнього процесу ознайомлені зі своїми правами та обов'язками і дотримуються їх під час реалізації освітньої програми. Інформація про цілі, очікувані результати навчання та компоненти ОПП «Журналістика та медіакомунікації» опублікована належним чином, надана в обсязі, достатньому для інформування стейкхолдерів та суспільства в цілому. ЗВО проводить опитування здобувачів ОП з метою визначити рівень їхньої задоволеності доступністю та

наповненням ОП. Серед позитивних практик варто також зазначити актуалізацію Стратегічного плану розвитку ЗВО на період 2018–2025 років цілями зі створення належних умов для науково-педагогічних працівників і здобувачів під час російсько-української війни та у післявоєнний період. ЕГ встановила часткову відповідність ОП за підкритерієм 9.3., пов'язану з відсутністю оприлюднення пропозицій та зауважень від стейкхолдерів щодо змін до проекту ОП, а також результатів їх обговорення. Виявлені слабкі сторони за підкритерієм не є критичними та можуть бути посилені впродовж короткого часу. На думку ЕГ, поліпшити реалізацію освітньої діяльності за ОП та рівень її інформаційної прозорості може оприлюднення пропозицій, що надійшли під час громадського обговорення проекту ОП, та результатів їх обговорення.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Костюк Віктор Володимирович

Члени експертної групи

Листвак Галина Богданівна

Тибор Ольга Іванівна